

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

242

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 5. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 15. marta 2007. godine, i na 3. sjednici Doma naroda, održanoj 30. marta 2007. godine, usvojila je

ZAKON

O PREKRŠAJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom propisuje se postupanje ovlaštenih organa u Bosni i Hercegovini kada odlučuju o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine i nadležnost i postupanje sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: sudovi), radi odlučivanja o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Definicija prekršaja)

- (1) Prekršaji predstavljaju kršenja javnog poretka ili propisa o ekonomskom i finansijskom poslovanju, utvrđena zakonom ili drugim propisom, za koje su određena obilježja prekršaja i za koje su propisane sankcije.
- (2) Prekršaj može biti počinjen činjenjem ili nečinjenjem.
- (3) Nehat izvršioca dovoljan je da se izvršilac smatra odgovornim za prekršaj, osim ako je odredbama o prekršajima propisano da će biti kažnjen za djelo počinjeno isključivo s umišljajem.
- (4) Prekršaj mogu počinuti fizička i pravna lica.
- (5) Pokušaj počinjenja prekršaja nije kažnjiv.

Član 3.

(Značenje izraza)

- (1) Posebni izrazi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:
 - a) *Ovlašteni organ* je:

- 1) nadležni policijski organ Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili kantona;
 - 2) inspektor ili lice ovlašteno za obavljanje inspekcije; ili
 - 3) ministarstvo, preduzeće ili drugo pravno lice koje ima javna ovlaštenja i u čiju nadležnost spada direktno ili indirektno provolenje bilo kojeg zakona ili propisa koji propisuje prekršaje.
- b) *Registar novčanih kazni* je baza podataka o novčanim kaznama za prekršaje kao što je propisano u Zakonu o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine.
 - c) *Okrivljeni* je pravno ili fizičko lice protiv kojeg je pokrenut prekršajni postupak.
 - d) *Oštećeni* je pravno ili fizičko lice koje je pretrpjelo štetu koja je na bilo koji način nastala činjenjem prekršaja.
 - e) *Sud* je prvostepeni i drugostepeni sud nadležan da odlučuje o prekršajnim predmetima u skladu sa zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
 - f) *Kažnjeni* je lice za koje je konačnim prekršajnim nalogom ili pravosnažnim rješenjem o prekršaju ustanovljeno da je odgovorno za određeni prekršaj.
 - g) *Uručenje poziva poštom* je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičkog lica koje je određeno u Registru prebivališta i boravišta, a koju vodi Glavni centar za obradu podataka u Bosni i Hercegovini, ili na registriranu adresu sjedišta pravnog lica.
- (2) Upotreba muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.
 - (3) Izrazi navedeni u članu 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Krivični zakon) koristit će se u ovom Zakonu, ukoliko se kontekstom jasno ne zahtijeva drugačije.

Član 4.

(Propisivanje prekršaja)

Prekršaji se propisuju zakonima Bosne i Hercegovine i odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: zakoni i drugi propisi Bosne i Hercegovine).

Član 5.

(Prava lica okrivljenih za prekršaje)

- (1) Svako ko je okrivljen da je počinio prekršaj ima pravo zahtijevati da o njegovoj odgovornosti za počinjeni prekršaj odluči sud ukoliko je zahtjev podnesen u roku koji je propisan zakonom. Takva lica imaju pravo da:
 - a) se smatraju nevinim dok se ne dokaže njihova odgovornost u skladu sa zakonom;
 - b) u najkraćem roku budu obaviješteni, detaljno i na jeziku koji razumiju, o prirodi i razlogu optužbi protiv njih;

- c) im se da odgovarajuće vrijeme i mogućnosti za pripremu njihove odbrane;
- d) se brane lično ili uz pomoć branioca po vlastitom izboru, ili ukoliko nemaju dovoljno sredstava, da im se branilac osigura besplatno kada to zahtijevaju interesi pravde;
- e) ispituju ili da se u njihovo ime ispituju svjedoci koji ih terete i da se osigura prisustvo i saslušanje svjedoka u njihovu korist pod istim uvjetima kao i svjedoka koji ih terete i
- f) dobiju besplatnu pomoć prevodioca ako ne razumiju jezik koji se upotrebljava na sudu.

Član 6.

(Lišavanje slobode i garancija kao osiguranje prisustva i plaćanja novčane kazne)

- (1) Policijski službenik ili ovlašteno službeno lice može lišiti slobode lice koje je osumnjičeno za počinjenje prekršaja, ali je dužno takvo lice odmah, a najkasnije u roku od 12 sati, izvesti pred sud, kako bi se osiguralo njegovo prisustvo na sudu u slučaju kada:
 - a) lice odbije ili nije u mogućnosti otkriti svoj identitet; ili
 - b) lice nije nastanjeno u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu, a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj ili
 - c) postoji opasnost da će lice nastaviti s činjenjem prekršaja ili ponovo počiniti istovrsni prekršaj.
- (2) Sud mora ispitati okrivljenog odmah, a najkasnije u roku od 12 sati.
- (3) Svako lišavanje slobode može biti određeno samo ako se isti cilj ne može ostvariti drugom mjerom i mora biti razumno i u skladu s prirodom počinjenog prekršaja, a mora se voditi računa o starosti i drugim ličnim svojstvima tog lica, tako da dužina trajanja lišavanja slobode odgovara okolnostima. Svako lice lišeno slobode u skladu s odredbama ovog člana mora biti u najkraćem roku obaviješteno, detaljno i na jeziku koji razumije, o razlozima za lišavanje slobode, kao i o prekršaju koji mu se stavlja na teret.
- (4) Radi osiguranja prisustva pred sudom, policija ili drugi ovlašteni organ može zahtijevati od lica koje je okrivljeno za prekršaj, a koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inozemstvu i želi da napusti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, da preda svoj pasoš ili drugi identifikacioni dokument do pojavljivanja na sudu, ali ne duže od 24 sata. Uz prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati i pasoš ili drugi identifikacioni dokument.
- (5) Radi osiguranja plaćanja novčane kazne, licu koje je okrivljeno za prekršaj koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inozemstvu, a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, sudija može naložiti da položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj.

Član 7.

(Primjena prekršajnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine)

Prekršajno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema svakome ko počini prekršaj na teritoriji Bosne i Hercegovine, ili na njenom plovilu ili civilnom zrakoplovu bez obzira gdje se nalazi u vrijeme počinjenja.

Član 8.

(Propisi koji se primjenjuju)

(1) Postupajući po prekršajima propisanim zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine, sudovi primjenjuju odgovarajući zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, te primjenjuju materijalnopravne propise i krivične odredbe zakona ili propisa Bosne i Hercegovine koji propisuju prekršaj.

(2) Na sva opća materijalnopravna pitanja prekršajnog zakonodavstva, koja nisu propisana Poglavljem II ovog Zakona, primjenjuje se zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, kao primjenjivo pravo suda koji vodi postupak.

Član 9.

(Stvarna nadležnost)

Za postupanje po prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine stvarno su nadležni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 10.

(Mjesna nadležnost)

(1) Za volenje prekršajnog postupka mjesno je nadležan sud na čijem je području prekršaj izvršen.

(2) Ako je očito da će se postupak provesti lakše ili da će troškovi postupka biti manji ili ako za to postoje drugi opravdani razlozi, postupak se može provesti i pred sudom na čijem je području počinitelj otkriven ili uhvaćen ili pred drugim sudom.

Član 11.

(Posebna mjesna nadležnost)

Ako je prekršaj počinjen na plovilu ili zrakoplovu Bosne i Hercegovine, za volenje prekršajnog postupka mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi domaća luka u kojoj se završava putovanje počinioca prekršaja, a ako je počinitelj prekršaja član posade plovila ili zrakoplova, sud na čijem se području nalazi matična luka plovila ili zrakoplova.

Član 12.

(Pomoćna nadležnost)

Ako se mjesna nadležnost suda ne može odrediti prema mjestu izvršenja prekršaja, mjesno je nadležan sud na čijem području počinitelj ima prebivalište ili boravište, odnosno sud na čijem području pravno lice ima sjedište.

Član 13.

(Nadležnost suda pred kojim je ranije pokrenut postupak)

Ako bi, prema odredbama čl. 10. i 11. ovog Zakona, istovremeno bila nadležna dva ili više sudova, nadležan je sud pred kojim je ranije pokrenut postupak, ali će svaki sud na svom području preduzeti radnje koje ne trpe odgalanje.

Član 14.

(Nadležnost za saučesnike i spajanje i razdvajanje postupka)

- (1) Sud, koji je nadležan za počinioca, nadležan je i za saučesnike.
- (2) Za počinioca i saučesnike provest će se jedan postupak, ali se iz važnih razloga postupci protiv pojedinih saučesnika mogu razdvojiti i provesti odvojeno.
- (3) Kada se pokreću ili vode postupci protiv istog lica za više prekršaja ili protiv više lica za isti prekršaj, na spajanje i razdvajanje postupka primjenjuju se odredbe zakona o prekršajima koji su u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 15.

(Sukob nadležnosti)

Sukob nadležnosti za volenje prekršajnog postupka i odlučivanje o prekršajnim predmetima rješava se u skladu sa zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Primjena odredbi Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku)

- (1) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog Zakona, sljedeće odredbe Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06 i 55/06) će se *mutatis mutandis* primjenjivati na prekršaje: "Nužna odbrana" i "Krajnja nužda"; "Saučesnici"; "Podstrekavanje"; "Pomaganje"; "Granice krivične odgovornosti i kažnjivosti saučesnika"; "Uračunljivost"; "Umišljaj"; "Nehat"; "Stvarna zabluda"; "Pravna zabluda" i "Odgovornost pravnih lica".
- (2) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog Zakona, sljedeće odredbe Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06 i 76/06 - u daljnjem tekstu: Zakon o krivičnom postupku) će se *mutatis mutandis* primjenjivati u prekršajnom postupku: "Osnovni principi"; "Nadležnost suda"; "Izuzeće"; "Branilac"; "Pretres stana i drugih prostorija i lica"; "Privremeno oduzimanje predmeta i imovine"; "Ispitivanje osumnjičenog"; "Saslušanje svjedoka"; "Uvilaj i rekonstrukcija"; "Vještačenje"; "Podnesci i zapisnici"; "Rokovi"; "Troškovi krivičnog postupka"; "Imovinskopravni zahtjevi"; "Glavni pretres"; "žalba na prvostepenu presudu"; "Ponavljanje postupka"; "Postupak prema maloljetnicima" i "Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uvjetne osude".
- (3) U slučaju bilo kakvih nesaglasnosti izmelu odredbi Krivičnog zakona iz stava (1) ovog člana i odredbi Zakona o krivičnom postupku iz stava (2) ovog člana i ovog Zakona, primjenjivat će se odredbe ovog Zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o krivičnom postupku koje se odnose na tužioca će se na odgovarajući način primjenjivati na svaki ovlašteni organ.

II. MATERIJALNOPRAVNE ODREDBE

Član 17.

(Vrijeme i mjesto počinjenja prekršaja)

- (1) Prekršaj je počinjen u vrijeme kada je počinitelj radio ili bio dužan raditi, bez obzira kada je posljedica činjenja ili propuštanja nastupila.
- (2) Prekršaj je počinjen kako u mjestu gdje je počinitelj radio ili bio dužan raditi, tako i u mjestu gdje je posljedica njegovog činjenja ili propuštanja potpuno ili djelimično nastupila.
- (3) Prekršaj je, u slučaju saučesništva, počinjen u mjestu određenom u stavu (2) ovog člana i u mjestu gdje je učesnik radio ili bio dužan raditi ili u mjestu gdje je, prema očekivanju učesnika, posljedica njegovog činjenja ili propuštanja trebalo da nastupi.

Član 18.

(Vrste sankcija)

- (1) Sljedeće sankcije mogu biti izrečene licu odgovornom za počinjeni prekršaj:
 - a) novčana kazna;
 - b) uvjetna osuda;
 - c) ukor; i
 - d) zaštitne mjere.
- (2) Sljedeće mjere mogu biti izrečene kao posljedica odgovornosti za počinjeni prekršaj:
 - a) oduzimanje imovinske koristi;
 - b) obaveza naknade štete;
 - c) kazneni poeni; i
 - d) lišavanje slobode radi naplate novčane kazne.

Član 19.

(Novčana kazna)

- (1) Novčana kazna može se propisati u određenom rasponu ili u fiksnom iznosu.
- (2) Fizičkom ili odgovornom licu u pravnom licu može se propisati novčana kazna u najmanjem iznosu od 30,00 KM, a pravnom licu u najmanjem iznosu od 200,00 KM.

- (3) Zakonom se može propisati fizičkom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 10.000,00 KM, odgovornom licu u pravnom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 20.000,00 KM, a pravnom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 200.000,00 KM.
- (4) Drugim propisom može se propisati fizičkom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 3.000,00 KM, odgovornom licu u pravnom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 5.000,00 KM, a pravnom licu novčana kazna u najvećem iznosu od 10.000,00 KM.
- (5) Za prekršaj, koji počini pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost, zakonom se može propisati novčana kazna u najvećem iznosu od 20.000,00 KM, a drugim propisom novčana kazna u najvećem iznosu od 6.000,00 KM.
- (6) Za prekršaj iz oblasti poreza i carina, novčane kazne mogu se propisati u višestrukom iznosu poreske ili carinske obaveze koja je trebalo da bude plaćena, ili kao procenat ili višestruki iznos vrijednosti robe koja je predmet prekršaja, ali ne u iznosu većem od 200.000,00 KM.

Član 20.

(Zaštitne mjere)

- (1) Zaštitne mjere mogu se propisati samo zakonom.
- (2) Za prekršaj se mogu propisati sljedeće zaštitne mjere:
- a) oduzimanje predmeta;
 - b) zabrana obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti;
 - c) potpuna ili djelimična zabrana upravljanja motornim vozilom i
 - d) vanbolničko liječenje od ovisnosti.
- (3) Zakonima koji propisuju prekršaje se mogu odrediti dodatne vrste zaštitnih mjera.

Član 21.

(Sticaj)

- (1) Ukoliko okrivljeni, jednom ili sa više radnji, počini više prekršaja, novčana kazna bit će utvrđena za svaki pojedini prekršaj, a onda će se izreći jedinstvena novčana kazna na osnovu tako utvrđenih novčanih kazni.
- (2) Izrečena jedinstvena novčana kazna iz stava (1) ovog člana mora biti veća od svake pojedine utvrđene novčane kazne, ali ne smije preći zbir utvrđenih novčanih kazni.

Član 22.

(Zastarjelost pokretanja i voljenja postupka)

- (1) Za prekršaj propisan zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine prekršajno gonjenje ne može se preduzeti kada od izvršenja prekršaja protekne:

a) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu do 3.000,00 KM kad protekne jedna godina od dana kada je prekršaj izvršen;

b) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu većem od 3.000,00 KM kad proteknu dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen.

(2) Zakonom se mogu za određene prekršaje u oblasti poreza, carina, finansija, rada i zaštite na radu odrediti duži rokovi od rokova iz stava (1) ovog člana, ali ne duži od tri godine.

Član 23.

(Zastarjelost izvršenja zaštitnih mjera)

Zaštitna mjera neće se izvršiti kada protekne jedna godina od dana konačnosti prekršajnog naloga, odnosno pravosnažnosti rješenja kojim je izrečena.

Član 24.

(Izvršenje zaštitne mjere javnog objavljivanja odluke)

Zaštitna mjera javnog objavljivanja odluke suda izvršava se u sredstvima javnog informiranja dostupnim na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 25.

(Tok i prekid zastarjelosti)

(1) Zastarjelost za pokretanje i volenje prekršajnog postupka počinje teći od dana kada je prekršaj izvršen, a zastarjelost za izvršenje zaštitne mjere od dana konačnosti prekršajnog naloga, odnosno pravosnažnosti rješenja kojim je zaštitna mjera izrečena.

(2) Zastarjelost se prekida svakom radnjom ovlaštenog organa za postupak odnosno za izvršenje, preduzetom radi gonjenja izvršioca prekršaja, odnosno izvršenja zaštitne mjere.

(3) Svakim prekidom zastarjelost počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u čl. 22. i 23. ovog Zakona.

III. PREKRŠAJNI POSTUPAK

Član 26.

(Prekršajni postupak)

(1) Prekršajni postupak može pokrenuti ovlašten organ na sljedeći način:

a) izdavanjem prekršajnog naloga; ili

b) podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.

(2) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može se podnijeti samo u slučajevima kada ne postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga određeni u članu 27. ovog Zakona.

IV. PREKRŠAJNI NALOG

Član 27.

(Izdavanje prekršajnog naloga)

- (1) Ovlašteni organ izdat će prekršajni nalog ukoliko ustanovi da je prekršaj iz njegove nadležnosti utvrđen na jedan od sljedećih načina:
- a) neposrednim opažanjem ovlaštenog službenog lica prilikom inspekcije, nadzora i pregleda;
 - b) podacima koji su dobiveni urelajima za nadzor ili mjerenje;
 - c) prilikom inspekcijskog ili drugog nadzora pregledom dokumentacije, prostorija i robe ili na drugi zakonit način ili
 - d) na osnovu priznanja okrivljenog o izvršenju prekršaja u nekom drugom sudskom ili administrativnom postupku.
- (2) Prekršajni nalog se može izdati samo u slučajevima kada odgovarajući zakon ili drugi propis određuje fiksnu novčanu kaznu, kada novčana kazna može biti izračunata korištenjem matematičke formule, ili kada ovlašteni organ odluči da izrekne minimalnu novčanu kaznu, odnosno zaštitnu mjeru u najkraćem trajanju, određenu takvim zakonom ili drugim propisom.
- (3) Ako okrivljeni izvrši više prekršaja u sticaju, tada ovlašteni organ može prekršajnim nalogom izreći jedinstvenu novčanu kaznu primjenom člana 21. ovog Zakona, a ako je za samo jedan od izvršenih prekršaja predviđena zaštitna mjera, može izreći i tu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju.
- (4) Ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog može u svako vrijeme ispraviti greške u pisanju ili ostale očigledne greške, po službenoj dužnosti ili na prijedlog strana u postupku.
- (5) Prekršajni nalog ne može biti izdat prema maloljetniku.

Član 28.

(Sadržaj prekršajnog naloga)

- (1) Prekršajni nalog donosi se u pismenom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke:
- a) naziv: prekršajni nalog;
 - b) naziv ovlaštenog organa koji ga je izdao;
 - c) ime i svojstvo službenog lica koje ga je izdalo;
 - d) jedinstveni broj koji je odredio ovlašteni organ;
 - e) datum izdavanja i datum uručenja kao što je određeno u članu 29. stav 3. ovog Zakona;
 - f) prekršaj koji je počinio okrivljeni, naziv propisa i član koji određuje prekršaj;

- g) kada je okrivljeni fizičko lice - ime i prezime, i ukoliko je poznata, stalna adresa, jedinstveni matični broj, kao i mjesto zaposlenja, a za strance i broj pasoša;
 - h) kada je okrivljeni pravno lice - naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacioni broj;
 - i) mjesto, datum i vrijeme kada je prekršaj počinjen;
 - j) utvrđena sankcija, uključujući novčanu kaznu i/ili zaštitnu mjeru;
 - k) iznos naknade štete, ukoliko se taj iznos može odrediti cjenovnikom i troškovi postupka ukoliko su određeni zakonom u fiksnom iznosu;
 - l) uputstvo da se novčana kazna, šteta i troškovi trebaju platiti ili da okrivljeni mora zatražiti sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu u roku od osam dana od dana uručenja;
 - m) uputstvo o načinu plaćanja novčane kazne, štete i troškova; i
 - n) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa.
- (2) Ukoliko je prekršaj počinjen u saobraćaju i uključuje motorno vozilo, prekršajni nalog treba da sadržava sljedeće dodatne podatke:
- a) registarski broj vozila i broj saobraćajne dozvole;
 - b) broj vozačke dozvole vozača, ukoliko je poznat; i
 - c) broj kaznenih poena koje zakon propisuje za takav prekršaj.
- (3) Prekršajni nalog će, uz ostalo, sadržavati sljedeća uputstva:
- a) da okrivljeni ima pravo podnijeti zahtjev za sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu, naznačavajući kojem sudu i u kojem roku okrivljeni treba podnijeti zahtjev; i
 - b) da kazna koju je izrekao sud može biti veća od one koja je izrečena prekršajnim nalogom;
 - c) da će okrivljeni biti dužan nadoknaditi sudske troškove u slučaju kada zatraži sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu ukoliko sud utvrdi da je on odgovoran za prekršaj naveden u prekršajnom nalogu; i
 - d) da će u slučaju prekršaja iz oblasti saobraćaja za koje zakon propisuje dodjeljivanje kaznenih poena, prihvatanje odgovornosti ili utvrđivanje odgovornosti od suda rezultirati dodjeljivanjem tih kaznenih poena.
- (4) Prekršajni nalog sadržavat će određeno mjesto na kojem će se okrivljeni potpisati u slučaju da zahtijeva sudsko rješavanje u skladu s članom 32. ovog Zakona.
- (5) Ukoliko postoji dogovor izmela ovlaštenog organa i suda, prekršajnim nalogom može se odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa, koji ne može biti kraći od osam dana od datuma izdavanja prekršajnog naloga.
- (6) Svaki ovlašten organ može imati svoj obrazac prekršajnog naloga. Obrazac takvog prekršajnog naloga treba odobriti Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

(7) Obrasci prekršajnog naloga koje su odobrila entitetska ministarstva pravde mogu se koristiti u primjeni ovog Zakona ukoliko sadrže elemente iz stavova od (1) do (4) ovog člana i ako Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odobri njihovo korištenje.

Član 29.

(Uručenje prekršajnog naloga)

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteni organ u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljenom.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljenom:

a) lično;

b) poštom; ili

c) pričvršćivanjem ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidnom mjestu na motornom vozilu, ako se prekršaj koji je počinjen odnosi na nepropisno parkiranje motornog vozila.

(3) Kada je prekršajni nalog uručen lično, datum uručenja je datum kada ga je okrivljeni primio. Kada je prekršajni nalog uručen poštom, smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po proteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteni organ predao na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Član 30.

(Prihvatanje odgovornosti)

U svim slučajevima okrivljeni može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti kaznu i sve druge obaveze koje su utvrđene prekršajnim nalogom u određenom roku, ili obavijestiti ovlašteni organ o svom prihvatanju sankcije koja je određena u prekršajnom nalogu, ukoliko je prekršajnim nalogom specificirano da je takvo obavještenje prihvatljiva alternativa. Svako lice koje prihvati odgovornost u skladu s ovim članom ne može kasnije odbijati odgovornost ili se žaliti na visinu kazne ili vrstu bilo koje sankcije ili troškova.

Član 31.

(Propuštanje)

(1) Ukoliko je prekršajni nalog pravilno dostavljen u skladu s odredbama člana 29. ovog Zakona i ako okrivljeni u roku koji je određen u prekršajnom nalogu ne prihvati odgovornost za prekršaj u skladu s odredbama člana 30. ovog Zakona ili ne zatraži odlučivanje o predmetu pred sudom, smatrat će se da je okrivljeni prihvatio odgovornost propuštanjem, i prekršajni nalog postat će konačan i izvršan.

(2) Kada je novčana kazna određena zbog propuštanja u skladu s ovim članom, ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog odredit će dodatnu taksu za naplatu u iznosu od 20,00 KM.

(3) U slučaju kada je prekršajni nalog uručen u skladu s članom 29. stav (2) tačka c) ovog Zakona, ovlašteni organ obavijestit će vlasnika vozila ličnim uručenjem ili poštom da takav prekršajni nalog postaje konačan i izvršan u roku od 10 dana od datuma obavještanja.

Član 32.

(Postupak po zahtjevu za odlučivanje pred sudom)

- (1) Okrivljeni koji primi prekršajni nalog i želi da se o predmetu odluči pred sudom mora da:
- a) zatraži sudsko odlučivanje tako što će na odgovarajućem mjestu potpisati jednu kopiju prekršajnog naloga i dostaviti je sudu u roku određenom u prekršajnom nalogu, i
 - b) se pojavi pred sudom na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres po prekršajnom nalogu, ili, ako datum nije naveden, onda na dan koji je sud odredio za usmeni pretres.
- (2) Ako okrivljeni zahtijeva sudsko odlučivanje, sankcije određene u prekršajnom nalogu smatrat će se ništavnim. Sud može izreći bilo koju sankciju koju zakon dozvoljava, uključujući i strožiju sankciju.

Član 33.

(Lica koja nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini)

Okrivljenom koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, a koji primi prekršajni nalog, može se ponuditi mogućnost da plati novčanu kaznu u najbližoj policijskoj stanici ili u kancelariji ovlaštenog organa. Ukoliko okrivljeni ne plati novčanu kaznu, smatrat će se da je podnio zahtjev za sudsko rješavanje i tada predstavnik ovlaštenog organa može odmah izvesti okrivljenog pred nadležni sud. Ukoliko nije moguće okrivljenog odmah izvesti pred sud, tada predstavnik ovlaštenog organa može preduzeti one radnje kojima bi se osiguralo njegovo pojavljivanje, u skladu s članom 6. ovog Zakona.

V. ZAHTJEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Član 34.

(Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

U slučajevima kada nije moguće izdati prekršajni nalog, ovlašteni organ može pokrenuti prekršajni postupak protiv okrivljenog podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.

Član 35.

(Sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

- (1) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka treba biti na standardnom obrascu koji propisuje ministar pravde Bosne i Hercegovine i sadrži sljedeće podatke:
- a) naziv ovlaštenog organa koji podnosi zahtjev;
 - b) prekršaj koji se okrivljenom stavlja na teret i naziv i član propisa koji propisuje prekršaj;
 - c) kada je okrivljeni fizičko lice - ime i prezime, i ukoliko je poznata, stalnu adresu, jedinstveni matični broj, kao i mjesto zaposlenja, a za strance i broj pasoša;
 - d) kada je okrivljeni pravno lice - naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacioni broj;

- e) činjenični opis radnji koji određuje pravnu kvalifikaciju prekršaja, mjesto, datum i vrijeme počinjenja prekršaja i druge okolnosti neophodne za određivanje prekršaja;
 - f) procijenjenu visinu naknade štete i druge troškove;
 - g) prijedlog dokaza koji treba da se izvedu; i
 - h) potpis ovlaštenog prestavnika ovlaštenog organa.
- (2) Podnosilac zahtjeva jednu kopiju zahtjeva dostavlja sudu, a drugu kopiju dostavlja okrivljenom, lično ili poštom.
- (3) Podnosilac zahtjeva može odustati od zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sve do donošenja rješenja o prekršaju.
- (4) Ako je zahtjev nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će pozvati podnosioca da u određenom roku, a najkasnije u roku od osam dana, ispravi, odnosno dopuni zahtjev, a ako to ne učini, zahtjev će biti odbačen. U pozivu za ispravku, odnosno dopunu podneska podnosilac će se upozoriti na posljedice propuštanja.

Član 36.

(Sporazum o sankciji)

- (1) Ovlašteni organ uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može priložiti ponudu okrivljenom da prihvati predloženu sankciju, koja može biti novčana kazna i/ili predložene zaštitne mjere. Ako okrivljeni prihvati predloženu sankciju ili ako se ovlašteni organ i okrivljeni sporazumiju o drugoj sankciji prije donošenja odluke o prekršaju, ovlašteni organ podnijet će sudu na odobrenje pisani sporazum koji sadrži detalje o sankciji, potpisan od okrivljenog i ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa. U opravdanim slučajevima sporazumom o sankciji može se predvidjeti i plaćanje novčane kazne u ratama u roku do šest mjeseci. Sud će odobriti sporazum izmelu okrivljenog i ovlaštenog organa, ako utvrdi da on ispunjava zakonske uvjete.
- (2) Za sve što nije regulirano ovim članom, analogno se primjenjuju odredbe člana 231. Zakona o krivičnom postupku.
- (3) Sporazum o sankciji koji sud odobri može izvršiti ovlašteni organ u skladu s odredbama Poglavlja VII. ovog Zakona.

VI. EVIDENCIJA I BRISANJE SANKCIJA

Član 37.

(Voljenje evidencije)

- (1) Sud koji donosi rješenje o prekršaju i ovlašteni organ koji izda prekršajni nalog će bez odgalanja u elektronskoj formi unijeti u prekršajnu evidenciju podatke o sankcijama koje su izrečene fizičkom, pravnom i odgovornom licu.
- (2) Sud koji primi zahtjev za sudsko odlučivanje će, u skladu s članom 31. ovog Zakona, taj podatak bez odgalanja u elektronskoj formi unijeti u prekršajnu evidenciju i brisati sankcije izrečene odnosnim prekršajnim nalogom.

(3) Novčana kazna neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se vodi kao dug u Registru novčanih kazni, u skladu s članom 39. ovog Zakona. Zaštitne mjere neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se ne izvrše ili dok ne istekne rok zastarijevanja.

(4) Posebnim zakonom mogu se propisati duži rokovi za brisanje sankcija iz prekršajne evidencije.

(5) Pravilnik o sadržaju i načinu voljenja prekršajne evidencije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine.

Član 38.

(Brisanje sankcija)

(1) Kažnjavanje pravnog lica, fizičkog lica i odgovornog lica novčanom kaznom briše se iz evidencije *ex lege* ako kažnjeno pravno lice, fizičko lice i odgovorno lice u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena kazna ne počinu novi prekršaj.

(2) Pravnom licu, fizičkom licu i odgovornom licu koje je više puta bilo kažnjeno za prekršaj brisat će se ranije kazne ako u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena posljednja kazna ne počinu novi prekršaj.

Član 39.

(Davanje podataka iz evidencije)

(1) Podaci iz evidencije za kažnjena lica mogu se dati samo ako za to postoji opravdani razlozi.

(2) Podaci iz evidencije za kažnjena lica mogu se dati samo drugom sudu, nadležnom tužilaštvu, organima unutrašnjih poslova i organima inspekcije, u vezi s krivičnim postupkom ili postupkom za prekršaj koji se vodi protiv lica koje je ranije bilo kažnjavano za prekršaj, organima nadležnim za izvršenje sankcija za prekršaje ili nadležnim organima koji učestvuju u postupku brisanja kazne.

(3) Na obrazložen zahtjev nadležnog organa vlasti ili lica mogu se dati podaci iz evidencije za kažnjeno lice ako još traju određene pravne posljedice kazne ili zaštitne mjere ili ako za to postoji opravdan interes zasnovan na zakonu.

(4) Ako je odluka o kazni brisana, podaci o toj odluci nikom se ne daju osim sudu, nadležnom tužilaštvu u vezi s postupkom za prekršaj koji se vodi protiv lica čija je odluka brisana.

(5) Niko nema pravo tražiti od gralana da podnesu dokaze o svojoj osulivanosti ili neosulivanosti za prekršaje.

(6) Gralanima se na njihov zahtjev mogu davati podaci o njihovom kažnjavanju ili nekažnjavanju za prekršaje.

VII. IZVRŠENJE KAZNI

Član 40.

(Unos podataka o kaznama u Registar novčanih kazni)

(1) Sve novčane kazne i troškovi postupka koji su izrečeni na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravosnažnog i izvršnog rješenja o prekršaju bit će upisani u Registar novčanih kazni i evidentirani kao dug koji kažnjeni duguje odgovarajućem nivou vlasti kome se kazna plaća.

(2) Novčane kazne i troškovi postupka evidentiraju se kao dug u Registru novčanih kazni dok kažnjeni ne plati puni iznos novčane kazne i troškova postupka. Novčana kazna i troškovi postupka će u svakom slučaju biti brisani iz Registra novčanih kazni nakon proteka pet godina od dana kada su prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju postali konačni i izvršni.

Član 41.

(Posljedice upisa kazne u Registar novčanih kazni)

(1) Dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi koji su evidentirani u Registru novčanih kazni, kažnjenom se neće dozvoliti:

- a) registracija ili produženje važenja registracije motornog vozila;
- b) izdavanje ili produženje važenja vozačke dozvole;
- c) učešće na javnom tenderu; ili
- d) promjena registracije pravnog lica ili registracije samostalne zanatske djelatnosti.

Član 42.

(Postupak prinudne naplate)

(1) Svaki ovlašteni organ odgovoran je za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava platiti novčanu kaznu, ovlašteni organ ili sud mogu zatražiti od Poreske uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine da primijeni postupak prinudne naplate koji je određen u odgovarajućem zakonu o poreskoj upravi za bilo koji iznos evidentiran u Registru novčanih kazni, na isti način na koji je ovlaštena za naplatu poreskih obaveza. Poreska uprava može provesti takav postupak prinudne naplate bez potrebe da kažnjenom uruči nalog za plaćanje.

(4) Ako je novčana kazna izrečena pravnom licu ili ako se utvrdi da je to efikasan način osiguranja naplate, sud koji je izrekao novčanu kaznu provest će direktno prinudnu naplatu blokiranjem računa pravnog lica u skladu s odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Član 43.

(Lišavanje slobode zbog neplaćanja)

(1) Kažnjeni koji u roku ne plati u potpunosti ili djelimično novčanu kaznu koja mu je određena rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalogom bit će prinudni na plaćanje odredivanjem lišavanja slobode, ako sud smatra da je to jedini razuman i efikasan način koji će primorati kažnjenog da plati iznos na koji je obavezan. O lišavanju slobode zbog neplaćanja sud odlučuje rješenjem koje se protiv kažnjenog može

donijeti samo jedanput za odnosni prekršaj. Ovo lišavanje slobode može odrediti sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog organa ili poreske uprave (Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta BiH). Sud će obavijestiti podnosioca prijedloga o svojoj odluci i o izvršenju lišavanja slobode.

(2) Sud može odrediti lišavanje slobode do 15 dana. Vrijeme za koje je kažnjeni lišen slobode neće uticati na plaćanje iznosa koji duguje. Kažnjeni će biti odmah oslobođen nakon plaćanja punog iznosa novčane kazne.

(3) Lišavanje slobode po odredbama ovog člana ne može biti određeno kažnjenom koji može dokazati da nije u mogućnosti platiti novčanu kaznu.

(4) Protiv rješenja o lišavanju slobode kažnjeni može uložiti žalbu drugostepenom sudu u roku od osam dana od dana prijema rješenja o lišavanju slobode. Prvostepeni sud dužan je žalbu dostaviti drugostepenom sudu u roku od tri dana od dana prijema žalbe. Drugostepeni sud mora donijeti odluku po žalbi u roku od 15 dana od dana prijema spisa. Žalba odgala izvršenje.

(5) Prije početka izvršenja rješenja o lišavanju slobode, kažnjeni može sudu predložiti da obavlja poslove za opće dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice, kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Sud će voditi listu takvih poslova u saradnji s nadležnim kompetentnim organima vlasti. Prilikom odlučivanja o prijedlogu, sud će razmotriti sve okolnosti slučaja, kao i finansijske uvjete i mogućnost kažnjelog da plati novčanu kaznu.

(6) Ukoliko sud usvoji prijedlog iz stava (5) ovog člana, izdat će nalog za obustavu izvršenja lišavanja slobode za vrijeme dok ne istekne rok za obavljanje takvog posla. Ukoliko kažnjeni obavi predviđeni posao, lišavanje slobode neće se izvršiti i novčana kazna brisat će se iz Registra novčanih kazni i neće biti naplaćena. Ukoliko kažnjeni uopće ne obavi predviđeni posao, rješenje o lišavanju slobode bit će izvršeno, a ako ga obavi samo djelimično, sud će cijeniti da li je svrsishodno izvršiti lišavanje slobode i o tome donijeti odgovarajući nalog.

VIII. OSTALE ODREDBE

Član 44.

(Prihod budžeta Bosne i Hercegovine)

Novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, prihod su budžeta Bosne i Hercegovine, a novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje propisane zakonima entiteta Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine, gradova i općina, prihodi su budžeta navedenih nivoa vlasti.

Član 45.

(Troškovi prekršajnog postupka)

Troškovi voljenja prekršajnog postupka prihod su budžeta iz kojeg se finansira ovlašten organ koji je izdao konačan prekršajni nalog, odnosno sud koji je izdao pravosnažno rješenje.

Član 46.

(Posredovanje)

Sud može predložiti posredovanje preko posrednika, ako bi to bilo svrsishodno s obzirom na sadržaj imovinskopravnog zahtjeva oštećenog.

Član 47.

(Obaveza pružanja pravne pomoći i ostvarivanja službene saradnje u postupku izvršenja prekršajnih sankcija)

U postupku izvršenja sankcija, sudovi i ostali ovlašteni organi dužni su uzajamno pružati pravnu pomoć i ostvarivati službenu saradnju u skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći i službenoj saradnji u krivičnim stvarima izmelu Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.19/02), i s propisima koji reguliraju izvršenje prekršajnih sankcija.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48.

(Prestanak važenja ranijeg zakona)

Početak primjene ovog Zakona prestaje važiti Zakon o prekršajima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 20/04).

Član 49.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene entitetskih zakona o prekršajima.

PSBiH broj 53/07
30. marta 2007. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Beriz Belkić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Ilija Filipović, s. r.